

Nr 232.

Av herr **Lithander**, om möjliggörande av tillverkning till avsalu inom landet av porter med 18 % inbryggningsstyrka (klass III).

Bland uppslag och möjligheter till förbättrande av jordbrukets bärighet för-tjäna även framhållas åtgärder för ökad avsättning av korn. Det vore därför önskvärt, att man än en gång kunde ompröva frågan, huruvida icke den inhemska maldrycken kunde beredas möjlighet att konkurrera med de lätta utländska viner, som på senare tid vunnit ökad användning utan att tillföra vare sig landets jordbruk eller dess industri någon inkomst.

Denna fråga torde emellertid, när det gäller maldrycker i allmänhet, vara av rätt komplicerad art och kräva allsidig utredning, som den kan förväntas i sinom tid erhålla genom den 1928 tillsatta kommittén för behandling av frågor i sam-band med vår s. k. rusdryckslagstiftning. Beträffande en av våra maldrycker, som till sina egenskaper fullständigt skiljer sig från alla övriga brukliga malt-drycker, nämligen portern, ligger däremot frågan tillsynes mer enkelt till.

Portern var som bekant en utomordentligt kraftigt inbryggd överjäst malt-dryck av högt näringsvärde, som efter engelskt mönster begynte tillverkas i Sverige först vid Carnegieska bruket i Göteborg under 1800-talets första de-cennium. Den höga inbryggningsstyrkan och dess kvalitetsegenskaper i övrigt gav den karaktär av lyxdryck och som sådan hade den uppenbarligen en upp-gift att fylla antingen den brukades på grund av dess närande innehåll eller därför att den var ägnad att vid många tillfällen ersätta vin.

Oskiljaktig egenskap från portern är dess höga malthalt, utan denna är det ej porter. Av denna anledning träffades portertillverkningen vida hårdare än annan maldryckstillverkning av tillverkningsförordningen för maldrycker av 1923, då inbryggningsstyrkan begränsades till 9.5 % extrakt i vörten (se-dermera höjd till 10.5 %), under det att portern kräver en inbryggd extrakt-styrka av 18 %. Att portern härmed delvis förlorat sin uppgift framgick bäst därav, att porteromsättningen, som vid kristidens materialbrist snabbt sjunkit, sedermera ej ens uppnått $\frac{1}{3}$ av dess föregående storlek.

Skulle lagstiftningen åter möjliggöra tillhandahållande av denna dryck, vil-ket inom ramen av gällande rusdryckslagstiftning på naturligt sätt skulle låta sig göra, om den i försäljningsavseende finge jämsställas med utländskt vin, så skulle detta medföra åtskilliga ekonomiska fördelar för landet och dess jord-bruk, utan att därmed behövde riskeras en ogynnsam inverkan på nykterhets-

tillståndet, alldenstund fog saknas antaga, att en extraktrik maltdryck skulle missbrukas i högre grad än ett vida alkoholstarkare billigt vin, om båda på lika villkor få köpas genom systembolag.

Om man utgår ifrån, att ett frigivande av portertillverkningen, som nu antytts, skulle bringa omsättningen upp till samma storlek den haft, innan inbryggningsstyrkan begränsades, så skulle visserligen en del tullintäkter för importerat vin sannolikt gå förlorade, men i stället skulle cirka 20,000 deciton korn ytterligare hämtas ur det svenska lantbruket och giva kornodlarna en avgäld på väl $\frac{1}{3}$ miljon kronor om året. Av inom landet behållna medel, som inflyta från porterkonsumenterna, skulle vidare gott och väl 2 miljoner kronor sättas i omlopp genom arbetare, löntagare, leverantörer m. fl. och över 1 miljon kronor årligen komma statsverket tillgodo i form av maltskatt.

Med åberopande av det anförda får jag sålunda hemställa,

att riksdagen måtte för sin del besluta sådana ändringar i gällande maltdrycksförordningar och rusdrycksförsäljningsförordning, att porter med 18 % inbryggningsstyrka (klass III) må få tillverkas till avsalu inom landet och i försäljningshänseende jämföras med utländskt vin.

Stockholm den 17 januari 1930.

Edvard Lithander.